

ct

Vrh ledenog brega

de
Antonio Tabares

traducción de
Branislav Djordjevich

(fragmento en serbio)

LICA

SOFIJA KUEVAS

KARLOS FRESNO

GABRIELA BENASAR

HAIME SALAS

ALEHANDRO GARSIIJA

KARMELO LUIS

1.

Kancelarija; Sofija puši pored prozora; ulazi Karlos Fresno.

FRESNO

U ovoj zgradi nije dozvoljeno pušenje.

SOFIJA

(brzo gasi cigaretu i rukom rasteruje dim) Znam. Izvinite.

FRESNO

Pravila su striktna.

SOFIJA

Žao mi je. Nisam mogla da izdržim. Koliko god da pokušavam da ostavim duvan, ne uspevam. Pokušala sam nekih pet ili šest puta, ali uvek ponovo padnem.

FRESNO

Nedostatak volje?

SOFIJA

Potpuno. Ali, samo sa duvanom. Ja sam Sofija Kuevas.

FRESNO

Očekivali smo Vas. Karlos Fresno. Juče smo razgovarali.

SOFIJA

Drago mi je da Vas upoznam U Madridu se o Vama mnogo govori. Veoma smo zadovoljni sa radom Centra ovih godina. Veoma zadovoljni.

FRESNO

Ali..?

SOFIJA

Ali..?

FRESNO

Uvek postoji neko «ali».

SOFIJA

Dobro. Odjednom se dogodi sve to pa smo zbunjeni. Do sada smo samo čuli za takve slučajeve u Francuskoj, Japanu... ali ovde? Iskreno, nismo navikli na tako nešto. Mislim da je to i Vama posebno teško.

FRESNO
Ne. Zašto?

(*tišina*)

SOFIJA
Zakazala sam nekoliko razgovora sa najdirektnijim saradnicima. Volela bih da ovu stvar vodim uz određenu diskreciju.

FRESNO
Diskreciju? Ceo Centar zna da ste ovde. Vi ste glavna tema razgovora od juče. Neki misle da ste policajac (smeje se)

SOFIJA
Vidi ti. Volela bih da sam neprimetna.

FRESNO
To je teško uz ovoliku gužvu. Ali, ne brinite. Radite svoj posao. Neće Vam smetati niko.

SOFIJA
Kako se objašnjava to što se dogodilo?

FRESNO
(slegne ramenima) Skup fatalnih okolnosti?

SOFIJA
Fatalnih!

FRESNO
Kriza, porodični problemi, depresija...šta ja znam. Ko zna šta se događa u glavi jednog čoveka pa da uradi ovako nešto?

SOFIJA
Da, ali ne radi se o *jednom* čoveku. Možemo li da sednemo? (Fresno pokretom pokaže da sednu; Sofija pregleda neke pepire) Marselo Miraljes, 39 godina, inženjer. Oženjen. Njegova žena je čekala bebu koju je izgubila, ako se ne varam! Od pre osam meseci radi na projektu Ledeni breg.

FRESNO
Taj mali drkadžija nam i dalje zadaje probleme.

SOFIJA
Izvinite?

FRESNO
Ledeni breg. Ima nekih problema sa pouzdanošću prototipa. Inženjeri ne uspevaju da pronađu uzrok tome. Projekat kasni već više nedelja. Ali ispunićemo rok. Sigurno.

SOFIJA

27. oktobra se bacio sa sedmog sprata ove zgrade.

FRESNO

Bilo je grozno. Da.

SOFIJA

Nekim radnicima koji su to videli, bila je neophodna psihološka pomoć.

FRESNO

Kompanija je podnela troškove toga.

SOFIJA

Jedan od tih kojima je trebala pomoć, bio je Andres Miro, tehničar informatičar, 44 godine, oženjen. Troje dece. Od septembra povezan sa projektom novog Argosa.

FRESNO

Eksluzivni dizajn. Najbolji u gami, bez sumnje.

SOFIJA

Andres Miro je pronađen mrtav u bazenu za otpadne vode iz fabrike.

(Fresno ćuti)

SOFIJA

To je bilo 24. januara. 16. februara, Eduardo Ros, tehničar koordinator novog Osirisa, oduzeo je sebi život i toaletu obesivši se svojim kaišem. Imao je 37 godina. Bio je oženjen, i kako ovde stoji, za par meseci je trebalo da bude unapređen. (pauza) To ne može da bude skup fatalnih okolnosti. Šta mislite?

FRESNO

Šta?

SOFIJA

Zašto se ljudi u ovom Centru ubijaju?

FRESNO

Ljudi se ne ubijaju «u ovom Centru».

SOFIJA

Ah, ne?

FRESNO

Ne. Ljudi se ubijaju. U ovom Centru i na bilo kom mestu na svetu.

SOFIJA

Eduardo Ros je ostavio oproštajno pismo.

FRESNO

Znam.

SOFIJA

U Madridu ne vole da se kompanija pojavi u informativnim medijima osim ako nisu skočile njene akcije na berzi, ili ako se pobedilo na nekoj trei Formile 1.

FRESNO

Novinari. Za naslov preko cele stranice, u stanju su da govore o «talasu samoubistava», i gluposti u tom stilu.

SOFIJA

Bilo je tri slučaja u poslednjih pet meseci.

FRESNO

I šta? Znete li kakva je stopa samoubistava u zemlji? 25,9 godišnje na sto hiljada stanovnika. Iznad nas su samo Finci. Samoubistvo je glavni uzrok smrti kod ljudi između 30 i 60 godina, iznad saobraćajnih nesreća. Mi smo imali tri slučaja. Tu smo u proseku od 25 na svakih sto hiljada. 0,9 ispod proseka.

SOFIJA

Ako ne grešim, prošle godine je bilo i dva neuspela pokušaja.

FRESNO

Onda bismo govorili o pet slučajeva u dve godine. To bi samo još malo spustilo prosek.

SOFIJA

Vidim da ste proučili stvar.

FRESNO

Proučio sam jer sam poslednjih nedelja morao da izgubim mnogo vremena odgovarajući na glupava pitanja.

SOFIJA

Kao moja.

FRESNO

To nisam rekao.

(tišina)

SOFIJA

Smeta li Vam što sam žena?

FRESNO

Šta?

SOFIJA

Smeta Vam što su iz Madrida poslali ženu da pripremi ovaj izveštaj?

FRESNO

Kakva budalaština. Jasno da ne.

SOFIJA

Utoliko bolje.

FRESNO

Smeta mi što se u Madridu dovodi u pitanje naš rad, dok ovde ginemo da bi pokrenuli proizvodnju koja bi poboljšala rezultate u ostalom delu zemlje. Kog klinca rade u ostalim fabrikama? Zašto se ne pocepaju na poslu kao mi? Kad bi u Saragosi i Valensiji proizvodili u ritmu kao što mi radimo, stvari bi drugačije stajale. Zašto i tamo malo ne istražite?

SOFIJA

Tamo nije bilo nikakvog samoubistva.

FRESNO

Čak ni u tome nemaju inicijativu. Znam odakle duva vetar. Vi mislite da pošto je naš ritam rada težak, da je došlo do epidemije u Centru. Nemojte tim putem. Ni jedan od trojice se nije ubio zbog posla.

SOFIJA

Kako možete da budete tako sigurni?

FRESNO

Znam to.

SOFIJA

A pismo Eduarda Rosa?

FRESNO

Šta pismo? Ros je bio neurotičan. Pismo pominje rad u pogonu. To je na televiziji ponavljao i danju i noću. Ali se ne kaže da je takođe govorio i o problemima koje je imao u porodici. Sav svet ovde je to znao. Žena mu se kresala sa drugim. Pitajte bilo koga iz njegovog odseka. Zna li gde je bila kad je on odlučio da se ubije? Na jugu Portugalijske prijeteljem. E, to jeste razlog da se ubije, a ne to što treba da se radi osam ili deset sati više nedeljno.

SOFIJA

Ne radi se samo o osam ili deset sati više rada.

FRESNO

O čemu se radi?

SOFIJA

Zar ne vidite? Centar ima problema sa svojim radnicima.

FRESNO

Ako se smanji proizvodnja i opadnu prihodi, tada ćete vi početi da izbacujete ljude na ulicu. To je pravi problem radnika. Pitajte ih. Niko neće da izgubi posao.

SOFIJA

Reći ću Vam jasno; nećemo više samoubistava u firmi.

FRESNO

Pa, sprečite ih ako znate kako. Svet je pun samoubica. Ima milion samobustava godišnje. Tri hiljade na dan. Dok Vi i ja razgovaramo, ubilo se pedesetak ljudi. I Vi dođete ovde da nas ispitujete kao da smo neki logor za istrebljenje. Samo zato što smo imali tri slučaja.

SOFIJA

I dva neuspela pokušaja.

FRESNO

Dođavola! Te smrti nemaju ništa sa radom u pogonu. Ili imaju nešto sasvim malo. Otkrijte to. Razgovarajte sa osobljem. Ispitajte koga god hoćete. Predpostvalja se da ste zato došli ovde. Ali, nemojte na moja leđa da tovarite te smrti. A sada, izvinjavam se, moram da idem da spremim jedan važan sastanak (Sofija upali cigaret) Nije dozvoljeno pušenje.

SOFIJA

To znam!

Fresno odlazi; Sofija puši.